

內觀雜誌第 118 期【2015 年 10 月】

內觀雜誌第 118 期

【本期重點】：漢藏論典教材：《瑜伽師地論》〈攝事分・甚深門〉
漢藏對讀

第 118 期內容：

漢藏論典教材：

《瑜伽師地論》〈攝事分・甚深門〉漢藏對讀

【179】「甚深門」(《大緣方便經》、《大因經》的要義) pp2-8

【179】「甚深門」藏文 pp9-14

● 《瑜伽師地論》〈攝事分·甚深門〉漢藏對讀

【179】「甚深門」《大因經》、《大緣方便經》的要義

卯一出緣起教（分三）

辰一標

復次，緣起本性最極甚深，而有一能開示令淺，當知此由二因緣故：

辰二列

- 一、大師善開示故；
- 二、即由此補特伽羅成就微細審悉聰敏博達智故。

辰三指

若說、若聽，是諸句義，應知如前《攝異門分》。

卯二辨緣起相（分五）

辰一標

當知此中諸緣起法，略由四相最極甚深。

辰二徵

何等為四？

辰三列

- 一、由微細因果難了知故；
- 二、由無我難了知故；
- 三、由離繫有情而有繫縛難了知故；
- 四、由有繫有情而離繫縛難了知故。

辰四釋（分四）

巳一微細因果難可了知（分三）

午一徵

云何微細因果難可了知？

午二釋（分二）

未一總標

謂依觀察聖諦道理，始從老死，乃至識緣名色，所有有支有緣體性。

未二別辨（分二）

申一初老死支有緣體性（分二）

酉一徵

云何名為：有緣體性？

酉二釋（分二）

戌一舉說生支（分三）

亥一標差別

謂於是中有因緣生，未永斷故而有生生，生既生已，唯當希待後時老死。

亥二釋為緣（分二）

天一明漸次

當知此中生之因緣，亦名為生；

因緣所起，亦名為生。

有前生故而有後生，有後生故而有老死。

天二簡因緣

此中前生是後生因，亦老死緣，後生唯是老死之緣。

亥三結總說

如是一切，總攝為一，略說名為生緣老死，當知是名初老死支有緣體性。

戌二例有支等（分二）

亥一例二同

如說生支，如是有支、取支安立，當知亦爾。

亥二廣取別

〔取安立〕者，謂欲貪名「取」；取之差別，安立有四。

申二愛乃至識有緣體性（分二）

酉一辨（分四）

戌一受緣愛（分二）

亥一總標

如是愛支，或「求欲門」發起諸業，或「求有門」發起諸業。

此二業門所有諸愛，當知歸趣愛、非愛受。

亥二料簡（分二）

天一是愛緣

又即此愛，由六處門所起無明觸所生受為緣故轉。

天二非愛緣

復有餘受非此愛緣，謂明觸所生，及非明非無明觸所生。

戌二觸緣受（分二）

亥一標為緣

又即此受，當知一切皆用相似觸為其緣。

亥二廣二種

此復云何？謂明、無明相應，是「增語觸」。

與此相違，是「有對觸」。

戌三六處緣觸（分二）

亥一辨為緣（分二）

天一舉差別

又此明觸及無明觸所隨增語觸，如其所應，當知彼用聽聞正法或不正法，於所緣境，若正、若邪，聞、思、修智相應諸名以為其緣；非明非無明觸所攝有對觸，當知彼用若內、若外諸色為緣。如是總名「名色緣觸」。

天二說六處

又即六處略為二分，謂名及色，與觸為緣。

亥二釋名色

當知此中，意處非色，與餘非色諸法相應，如是一分，說名為「名」。諸餘色處，總為一分，說名為「色」。

戌四識緣名色名色緣識（分二）

亥一別辨其相（分二）

天一識緣名色

又此名色，於現法中，由續生識為緣牽引，及能執持令不散壞。

天二名色緣識

又即此識續生已後，依名色住，或於同時或無間生依彼而轉，故於現法，此亦用彼名色為緣。

亥二總顯互緣

應知先業所引名色與識，展轉相依，展轉為緣。

酉二結

如是當知識緣名色以為後邊。所有有支隨老死相，如前所說，隨其所應有緣體性。

午三結

如是名為：微細因果難可了知。

難了知故，當知緣起名為：甚深，最極甚深。

巳二無我難可了知（分三）

午一微

云何無我難可了知？

午二釋（分二）

未一出假說（分二）

申一標

謂諸因果安立緣起，齊爾所事，遍於一切有情眾中，起無差別有情增語。

申二廣（分三）

酉一施設種類

即此增語，應知是路，依此處所有言辭轉，施設各異有情眾別，謂鳥、魚、蛇、蠍、人、天等類。

酉二施設名字

又立各異名字差別，謂鸚鵡、舍利、孔雀、鴻、雁、多聞、持國、增長、醜目、舍利子、極賢善、給孤獨、一切義成等名字差別。

酉三施設言說

齊爾所事，於諸世俗言說士夫有言論轉。

未二釋勝義

謂諸所有受，若明觸所生、若無明觸所生、若非明非無明觸所生，如是一切與名色俱。

若諸名色無餘永滅，所有諸受無容得生。

午三結

當知是名：無我緣起難可了知。

巳三離繫有情而有繫縛難了知性（分三）

午一徵

云何離繫有情而有繫縛難了知性？

午二釋（分二）

未一明邪見（分二）

申一舉外道（分二）

酉一出彼施設（分三）

戌一總標【三種妄見】

謂如外道，觸對無明觸所生受，由三門故，於其無我緣生諸行，分別有我，起見施設。

戌二徵起

云何三門？

戌三列釋（分三）

亥一妄計三受為受者性

一、於欲界未得離欲，於欲界繫三種受中，妄計一分為〔我所〕，妄計一分為受者性，分別有我，起見施設。

亥二妄計樂受有能受者

二、於欲界已得離欲，第三靜慮未得離欲，唯於樂受，計有所得，即妄計此為〔我所〕，計此受外，別有實我是能受者；起見施設，謂即此我是有受法，即用彼受領納其受。

亥三妄計捨受分別有我

三、於第三靜慮已上，不苦不樂微細諸受，不能通達，分別有我，謂於諸受都非受者，起見施設。

酉二斥其非理（分三）

戌一標

如是一切，由三種門所起我見，皆不應理。

戌二徵

所以者何？

戌三釋（分二）

亥一別難邪計（分三）

天一難第一計

以三種受皆無常故，其所計我應亦無常，是故彼見三受為我，不應道理。

天二難第二計

又於第四靜慮已上，都無樂受，其中亦無能受樂者，計我於彼由樂受故名有受法，不應道理。

天三難第三計

又於第四靜慮已上，無色定等，彼所計我應無覺受，彼由寂靜定所生受，發起我慢，謂我寂靜，此慢應無，然有此慢，是故此計亦不應理。

亥二結顯緣起

當知是中，若諸緣起非甚深者，彼應無有如是無智妄計失壞！

申二簡內法（分二）

酉一觀法無我

內法多聞諸聖弟子，觸對明觸所生受故，了知一切所起我見，皆不應理。

是故觀見諸法無我。

酉二得諦善巧（分三）

戌一出解脫事

彼於世俗及勝義諦，皆得善巧。於如前說：如來滅後，若有、若無、乃至非有非無，皆不執著，於如是事，心得解脫。

戌二釋不記別

設有來問：如是為有？如其所應而不記別。
如是為無、俱及俱非？皆如所應而不記別。
如是彼由妙智為先而不記別。

戌三結斥他非

或有謂言：是無知者。

當知此是極大無智、極大邪見！

未二明有縛（分二）

申一妄見施設（分二）

酉一舉於現法

又彼如是見行外道，於現法中，依如前說三種妄見，或施設我是其有色，或施設我是其無色，或施設我以為狹小，或施設我以為無量。

酉二例於當來

如現法中，妄分別我是真可得，起見施設。

如是當來，分別起見，為他施設，當知亦爾。

申二未斷隨眠

雖有多種妄分別我，然唯一類薩迦耶見隨眠所繫。

未斷彼故，雖由下劣諸世俗道漸離繫縛，乃至有頂，當知即彼猶名繫縛。

午三結

如是名為：以諸緣起善巧妙智，能隨悟入「離繫有情而有繫縛難了知性」。

巳四有繫有情而離繫縛難了知性（分三）

午一徵

云何名為：有繫有情而離繫縛難了知性？

午二釋（分二）

未一舉諸聖（分二）

申一離妄施設（分二）

酉一於現法

謂有多聞諸聖弟子，觸對明觸所生受故，於現法中不得實我，亦不施設。

酉二於當來

身壞已後，亦不於彼七識住中，施設一切有情眾已，復於其下續生識處。又復於彼生起識處。

申二證諸解脫

彼於識住及於二處，以諸緣起聖諦道理如實觀時，成阿羅漢，或慧解脫，或俱解脫，具八解脫、靜慮、等至。

未二釋離繫（分三）

申一於生老死

彼於現法，雖可現見有生、老、死，然名「從彼而得離繫」。

申二於領納受

雖復現見領納諸受，然名「於受而得離繫」。

申三於識名色

雖復現見有識、名色，然名「於彼而得離繫」。

午三結

如是名為：以諸緣起善巧妙智，如實了知「有繫有情而離繫縛難了知性」。

辰五結

由此四相，應知緣起名為甚深，最極甚深。

● 【179】 「甚深門」藏文

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མཚོག་ཏུ་ཟབ་པ་ཡང་ཁ་ཅིག་ལ་གསལ་བ་ཁོར་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་

གཉིས་ལས་འཇུག་ཏེ་སྟོན་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བསྟན་ལ་གང་ཟག་

དེ་ཡང་ཞི་བའོ་བརྟགས་པ་མཁས་པ་མཚོངས་པ་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་བསྟན་པ་དང་། སུ་ཉན་པའོ།

ཁོ་གི་དོན་འདི་རྣམས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་གྲངས་བསྟུ་བ་ལས་འབྲུང་བ་བཞིན་ནོ།

འདི་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་ནི་མདོར་བསྟུ་ན་རྣམ་པ་བཞིས་

མཚོག་ཏུ་ཟབ་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། རྩུ་དང་འབྲས་བུ་ཆ་སྤྲ་བ་ཤེས་པར་དགའ་བ་དང་།

བདག་མེད་པ་ཤེས་པར་དགའ་བ་དང་། བྲལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྷན་པར་ཤེས་པར་དགའ་བ་དང་།

ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འབྲལ་བར་ཤེས་པར་དགའ་བའོ། འདི་ལ་རྩུ་དང་འབྲས་བུ་ཆ་སྤྲ་བ་ཤེས་པར་དགའ་བ་གང་ཞེ་ན།

བདེན་པ་བརྟག་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ཏེ། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་ཤི་ལ་སོགས་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་།

མིང་དང་གཞུགས་ལ་ཐུག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། རྒྱུན་ཡོད་པ་ཡང་གང་ཞེ་ན། གང་གི་རྩུས་སྟེ་བ་སྟེ།

གང་མ་སྤངས་ན་སྟེ་བར་འཇུག་པ་དང་། སྟེས་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་རྒྱ་ཤི་ལ་འཇུག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

འདི་ལ་སྟེ་བའི་རྩུ་ཡང་སྟེ་བ་ཡིན་ལ་དེའི་རྩུ་ལས་བྱུང་བའི་མདོན་པར་འབྲུག་པ་ཡང་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་བ་སྟེ་བ་ཤེས་ཡོད་ན།

སྟེ་བ་ཤི་མ་ཤོས་འབྲུང་ལ་སྟེ་བ་ཤི་མ་ཤོས་ཡོད་ན་རྒྱ་ཤི་ལ་འབྲུང་བར་འཇུག་པོ།

འདི་ལ་སྟེ་བ་སྟེ་བ་ཤོས་ནི་སྟེ་བ་ཤི་མ་ཤོས་ཀྱི་རྩུ་དང་། སྐ་ཤིའི་གཞི་ཡིན་ནོ། སྟེ་བ་ཤི་མ་ཤོས་ནི་སྐ་ཤིའི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ།

འདི་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་ལ་ནི་སྟེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྐ་ཤི་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སྐ་ཤིའི་རྒྱུན་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་

འོ། སྟེ་བ་ཆེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་དང་ལེན་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ།

ལེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་དེ་ལ་སྟེ་བ་ན་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་ནི་ལེན་པའོ།

ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་ལེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟེ།

ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མེད་པ་ནི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བའི་སློན་ནས་ལས་ཀུན་དུ་སློང་བ་ཡིན་ལོ།

།མིད་པ་འདོད་པའི་སློན་ནས་ཀྱང་ལས་ཀུན་ནས་སློང་བ་ཡིན་ལོ། །ལས་དེ་གཉི་གའི་སློན་ནས་ནི་སྐྱུག་པ་དང།

མི་སྐྱུག་པའི་ཚོར་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ།

།དེ་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཤི་སློན་ནས་མ་རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་འབྱུང་ངོ།

།གང་དེའི་རྒྱུ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཚོར་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།

འདི་ལྟ་སྟེ། རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བ་དང། རིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མ་རིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལ

ས་བྱུང་བའོ། །

ཚོར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་རིག་པ་འདྲ་བའི་རིག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན།

འདི་ལྟ་སྟེ། རིག་པ་དང་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་བླན་པ་ནི་ཚོགས་སྐྱེ་དགས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པའོ།

།དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་ཐོགས་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པའོ། །

རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་དང།

མ་རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པའི་ཚོགས་སྐྱེ་དགས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་དག་པའི་ཚོས་ཐོས་པ་དང།

དམ་པའི་ཚོས་མ་ཡིན་པ་ཐོས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་དག་པ་དང། ལོག་པའི་ཐོས་པ་དང། བསམས་པ་དང།

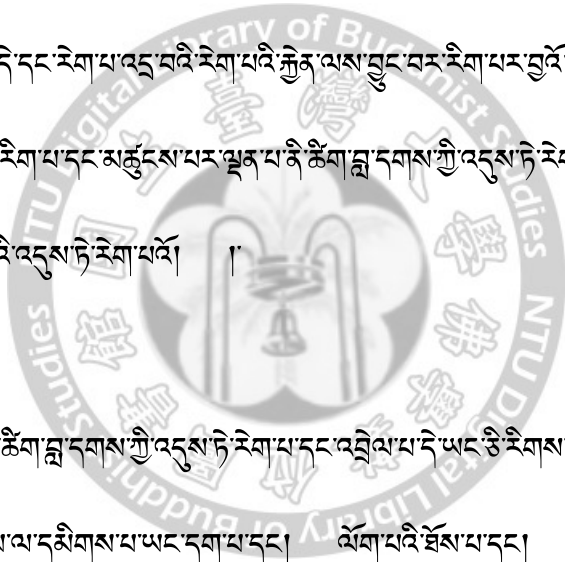
བསྐྱོམས་པའི་ཤེས་པ་དང། མཚུངས་པར་བླན་པའི་མིང་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རིག་པ་ཡང་མ་ཡིན།

མ་རིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པས་བསྐྱུས་པ་ཐོབ་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ནི་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་

བྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བསྐྱུས་ན་མིང་དང་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་རིག་པ་ཡིན་ལོ།

།མིང་དང་གཞུགས་དེ་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཤི་པོ་ཉིད་དེ་ཆ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་རིག་པའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་ཏེ།

ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གཞུགས་མེད་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཞུགས་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་དང།

མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཆ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་མིང་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཆ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་
 གཞུགས་ཡིན་ནོ། །མིང་དང་གཞུགས་དེ་ཡང་ཚོ་འདི་ལ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་འཕངས་པ་དང་།
 ཟིན་པའི་རྒྱུན་ལས་ལྷུང་བ་སྟེ། དེ་དང་མ་བུལ་ན་མེད་པར་མི་འགྱུར་བའོ།
 །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྦྱངས་ནས། མིང་དང་གཞུགས་ཁོན་ལ་གནས་ཏེ་སྤྱོད་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་།
 དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་གོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཡང་ཚོ་འདི་ལ་མིང་དང་གཞུགས་གྱི་རྒྱུན་ལས་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ།
 སྦོན་གྱི་ལས་གྱིས་འཕངས་པའི་མིང་དང་། གཞུགས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པ་དང་།
 གཅིག་གི་རྒྱུན་གཅིག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། མིང་དང་
 གཞུགས་ལ་ཐུག་པ་འདི་རྣམས་ཀྱང་སྲ་མ་བཞིན་དུ་གླ་ཤིའི་རྒྱུད་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་རྒྱུན་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
 འདི་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཆ་ཕྱ་བ་ཤེས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ།
 །དེ་ཤེས་པར་དཀའ་བས་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་ཅིང་མཚོགས་ཏུ་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ།
 །བདག་མེད་པ་དང་ཤེས་པར་དཀའ་བ་གང་ཞེན།
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་ཇི་ཅུམ་པ་དེ་ཅུམ་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིར་
 སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་སྐྱེ་དགས་འབྱུང་སྟེ། ཚིག་སྐྱེ་དགས་དེའི་ལམ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །
 དེ་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ཐ་དང་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱ་དང་ཉ་དང་སྦྱིག་སྦྱུལ་དང་།
 ལྟ་དང་མི་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པའི་ཚིག་འཇུག་པར་འགྱུར་པོ། །གདགས་པ་ནི་སོ་སོའི་མིང་གིས་དབྱེ་བ་སྟེ།
 འདི་ལྟ་སྟེ། ཉེ་ཙོ་དང་། རི་སྐྱོགས་དང་། མ་བྱ་དང་། རྣམ་ཐོས་གྱི་བྱ་དང་། དུལ་འཁོར་སྤྱང་དང་། འཕགས་སྦྱིས་པོ་དང་།
 མིག་མི་བཟང་དང་། སྤྱ་རིའི་བྱ་དང་། བཟང་པོ་དང་། སྤྱབས་མེད་ཟས་སྦྱིན་དང་།
 དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ཅུམ་གྱིས་ནི་ཐ་སྦྱད་དུ་གདགས་པའི་སྦྱིས་བྱ་དེ་དག་ལ་ཚིག་

འཇུག་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོར་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བ་དང།
 མ་རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བ་དང། རིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མ་རིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བ་
 བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མིང་དང། གཞུགས་དང་ལྡན་ཏེ། མིང་དང་གཞུགས་མ་ལུས་པར་འགགས་ན་ཚོར་བ་འབྱུང་བ་མེད་དོ།
 །འདི་ནི་བདག་མེད་པར་ཤེས་པར་དགའ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱོལ།
 །དེ་ལ་བྲལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྡན་པར་ཤེས་པར་དགའ་བ་གང་ཞེ་ན།
 འདི་རྣམས་འདི་ལས་སྤྱོད་ལ་བའི་སྤྱུ་སྟེགས་ཅན་མ་རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བས་ཟེན་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་
 སློན་པོ་བདག་མེད་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་དག་ལ་བདག་ཏུ་བརྟགས་ནས་ལྟ་ཞིང་སློན་པོར་བྱེད་དེ།
 སློན་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན།
 འདོད་པ་རྣམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ནི་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་གཅིག་ལ་ནི་ཚོར་བར་བྱ་
 བའི་བདག་གིར་ལྟ་ལ། གཅིག་ལ་ནི་ཚོར་བ་པོར་བདག་ཏུ་ལྟོ།
 །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ནི་བདེ་བའི་ཚོར་བ་གཅིག་ཏུ་
 མྱོང་ཞིང་མྱོང་བར་བྱ་བ་དེ་ལ་ཡང་བདག་གིར་རྟོགས་པ་ན། ཚོར་བ་དེ་ལས་ཐད་དེ་པའི་ཚོར་བ་པོའི་བདག་ཚོར་བ་དེའི་སློན་པོར་
 བའི་ཚོར་བ་ཅན་ཚོར་བ་དེ་ཡང་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་མཐོང་དོ།
 །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་གོང་མའི་སྤྱུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་
 མ་ལྟོ་བའོང་དུ་མ་རྒྱུད་ནས། ཚོར་བ་མེད་ན་ནི་བདག་གིས་བདག་ནི་ཚོར་བ་མེད་དོ་སྟེན་དུ་བརྟགས་ནས་ལྟ་བར་བྱེད་དེ།
 དེ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སློན་པོ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རུང་དོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
 ཚོར་བ་གསུམ་པོ་རྣམས་མི་རྟོག་པས་བདག་ཀྱང་མི་རྟོག་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
 ཚོར་བ་གསུམ་པོ་དེ་བདག་ཏུ་མཐོང་བས་དེའི་སྤྱིར་མི་རུང་དོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང།

དེའི་གོང་གང་ན་ཚོར་བའི་བདེ་བ་མེད་པ་དེ་ན་ཡང་བདེ་བ་ཚོར་བ་སོ་ཡང་མེད་པ་སེ།

དེ་ན་བདེ་བའི་ཚོར་བའི་སྒྲོན་མ་ཚོར་བའི་ཚོས་ཅན་གྱིས་བདག་ཡོད་པར་མི་རུང་ངོ། །

༡༡། །གཅིག་ཏུ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང། དེའི་གོང་མ་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོན་མ་པར་འཇུག་པ་དགལ།

གལ་ཏེ་སོར་སོར་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་བདག་མེད་དུ་ཟེན་ན་ནི་དེ་དག་གི་ཞི་བའི་སྒྲོན་མ་པར་འཇུག་པ་ལས་ལྷུང་བའི་ཚོར་བས་

བདག་ཞི་བར་གྱུར་ཏེ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ནི་དེ་ཡང་ཡོད་དེ་དེ་བས་ན་དེ་ཡང་མི་རུང་ངོ།

།དེ་ལ་གལ་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ཟབ་པ་མ་ཡིན་དུ་ཟེན་ན་ནི་དེ་དེ་ལྟར་དེ་མ་ཤེས་པས།

དེ་དག་གི་ལྟ་བུ་མི་རུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་རིགས་སོ། །ཚོས་འདི་པའི་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྷན་པ་

ནི་རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་ལྷུང་བའི་ཚོར་བས་ཟེན་པ་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཤེས་པས་བདག་ཏུ་མི་ལྟོ།

།དེ་ནི་ཀུན་རྫོང་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་མ་ཤེས་ཏེ།

དེ་བཞིན་འོངས་པ་ཤི་ཕན་ཆད་ཡོད་པར་མི་འཛིན་པས་ན་སྲ་མ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བར་དུ་སྐྱར་

ངོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་གང་འདི་སྐད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་འདྲི་ན།

དེ་ཡང་དེ་ཁོན་བཞིན་ཏེ་ལན་མི་འདེབས་སོ། །མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་།གཉི་ག་དང།

གཉི་གར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ཁོན་བཞིན་ཏེ། ལན་མི་འདེབས་སོ། །

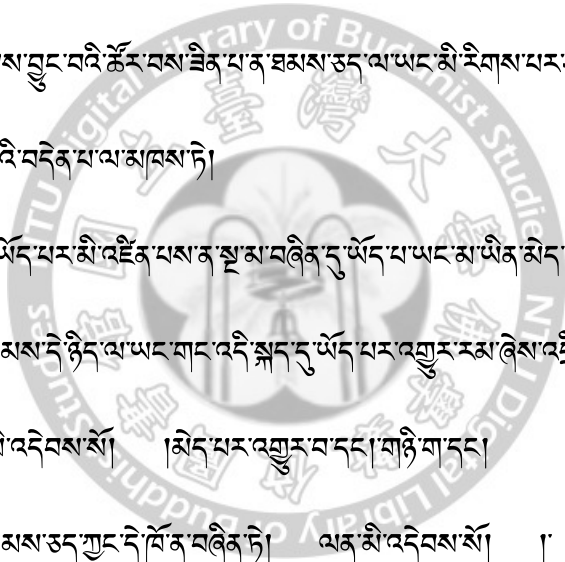
དེ་ལྟར་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། ལན་མི་འདེབས་པ་ལ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་མོ་སྐྱམ་དུ་བརྒྱས་པ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་

ཆེན་པོ་དང་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བུ་སྤོང་བ་དེ་ནི་སྲ་མ་བཞིན་དུ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས།

ཚོ་འདི་ལ་བདག་གཟུགས་ཅན་ནམ་ཤོ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ།

རྒྱང་དུ་འཇུག་ཚད་མེད་པར་འདོགས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཚོ་འདི་ལ་ཞོར་བར་བརྟགས་ནས་དམིགས་ཤིང་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིས་ཀྱང་སྤྱི་མ་

མ་ཐོང་བ་ཁོན་པར་འགྱུར་ངོ། །རྣམ་པ་དུ་མར་ཞོར་བར་བདག་ཏུ་རྟོག་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེའི་འཇིག་རྫོགས་ལ་

ལྷ་བ་བག་ལ་ཉལ་དང་ལྷན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་ལུ་ཟད་དོ།

།དེ་ལ་སྤངས་པས་སྲིད་པའི་ཅེ་མོར་སོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་འཇིག་པའི་རྟེན་པའི་ལམ་དམའ་བའི་སློན་ས་དེ་དང་བྲལ་མོད་ཀྱི་ལྷན་པ་ཉིད་

དུ་རིག་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་བྲལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྷན་པར་ཤེས་པར་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁམས་པ་འབའ་ཞིག་ཤེས་པས་འཇུག་གོ།

།དེ་ལ་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འབྲལ་བར་ཤེས་པར་དགའ་བ་གང་ཞེ་ན།

འདི་ལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དང་ལྷན་ན་ཚོ་

འདི་ཡང་བདག་ཏུ་མི་དམིགས་ཤིང་མི་འདོགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ།།ལུས་དང་བྲལ་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་བདག་ཏུ་མི་དམིགས་

ཤིང་མི་འདོགས་སོ།

།རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་བདུན་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཏགས་ནས་བྱུང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྤྱོད་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་མ

ཚེད་དང་།ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་མཚེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་དེ་དག་དང་།

སྐྱེ་མཚེད་དེ་གཉིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བཏགས་ན།

།དགྲ་བཅོམ་པ་ཤེས་པར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ།།

གཉི་གའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཚོ་འདི་ལ་སྐྱེ་བ་དང་།

གྲ་བ་དང་། འཚི་བར་སྤྱང་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་ནི་དེ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚོར་བ་སྤྱོད་བར་སྤྱང་མོད་ཀྱི།

འོན་ཀྱང་དེ་ནི་ཚོར་བ་དང་བྲལ་ལོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མིང་དང་གཞུགས་སུ་སྤྱང་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་ནི་དེ་དང་བྲལ་ཏེ།

འདི་ནི་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འབྲལ་བར་ཤེས་པར་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ།

།རྣམ་པ་འདི་བཞིས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཚོག་ཏུ་ཟབ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

སྤོམ་ནི།

བྱུང་པར་ཀྱམ་རྫོབ་དོན་དམ་དང། ཚེས་ཉིད་དང་ནི་དེ་བྱེད་དང། །

སྟོང་ཉིད་ཚེན་པོ་རྣམ་པར་འབྱེད། །གང་གིས་བྱས་པ་ཐམ་ཡིན། །

《內觀雜誌》

行政院新聞局登記證局版北市誌字第 313 號

1995 年 10 月 1 日創刊

發行人：李雪卿

編輯：內觀雜誌編輯組

宗旨：弘揚佛法的義理和介紹內觀法門

聯絡：320 中壢市郵政信箱 9-110

網站：www.insights.org.tw

<http://140.115.120.165/forest/>

